

El Patrimoni en Clau de Gènere

Codi: 105818

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OT	3	2
2504235 Ciència, Tecnologia i Humanitats	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Carlos Sanchez Marquez

Correu electrònic: Carlos.Sanchez.Marquez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar aquesta assignatura

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és adquirir un ampli coneixement del patrimoni (material i immaterial) des d'una perspectiva en clau de gènere, per tal de recuperar els noms i les obres de les creadores del passat.

Competències

Estudis Socioculturals de Gènere

- Demostrar capacitat per al treball autònom, l'autoanàlisi i l'autocrítica.
- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Identificar i qüestionar les representacions de gènere en la història de les idees, les arts i la cultura, així com en la construcció del coneixement científic.
- Interpretar i interrelacionar les bases conceptuals de les teories feministes.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les representacions de les sexualitats en les produccions culturals.
2. Aplicar els conceptes de la teoria de gènere a l'anàlisi de textos culturals.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda en la xarxa.
4. Distingir les transformacions de les relacions de gènere en la història de la cultura.

5. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
6. Fer valoracions i correccions del treball propi.
7. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
8. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Continguts

1. PATRIMONI I GÈNERE. UNA APROXIMACIÓ TEÒRICA

- 1.1. Que és el patrimoni? Concepte i tipologies
- 1.2. El patrimoni (també) és nostre: béns culturals, dones i gèneres
- 1.3. El naixement de la història feminista de les arts
- 1.4. Gènere, geni i creació
- 1.5. El museu: espai masculí de la memòria
- 1.6. Com educar en el patrimoni: estudi de casos

2. DONES ARTISTES: RELAT D'UNA LLARG OBLIT

- 2.1. De l'Antiguitat a l'Edat Mitjana
- 2.2. Ser dona al Renaixement i Barroc
- 2.3. Dones i pràctica artística al segle XVIII
- 2.4. Del segle XIX a les avantguardes
- 2.5. Ser dona i artista avui
- 2.6. Agents femenins en l'art i el patrimoni: col·leccionistes, mecenes i promotores
- 2.7. Models femenins en l'imaginari artístic. De Lilith a Elisabeth Sidal
- 2.8. Arquitectura i gènere

3. DONES, FOTOGRAFIA I CINEMA

- 3.1. Rere el cinematògraf des dels orígens: d'Alice Guy-Blaché a Isabel Coixet
- 3.2. Estereotips i cultura social de la dona en el cinema
- 3.3. Fer visible l'invisible: dones en la història de la fotografia

4. UNA MIRADA AL PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

Metodologia

La metodologia que se seguirà durant el curs serà la següent:

- En la seva major part (un 80%) constarà de sessions plenàries o magistrals impartides per la professora, de manera presencial o en línia via TEAMS.
- Un 15% de les sessions estaran dedicades a l'exposició de treballs per part dels alumnes (seminaris)

-Un 5% de les sessions consistiran en conferències a càrrec d'expertes en alguns aspectes de la història de l'art, el patrimoni i el gènere.

-Es proposarà la visita a exposicions o espais (sempre que sigui possible i segons eventualitats) que puguin resultar útil per al desenvolupament de l'assignatura.

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	2, 4, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Treball de curs	20	0,8	3, 4, 7
Tipus: Autònomes			
Assistència a conferències realitzades per experts. Visites a exposicions.	10	0,4	2, 4, 8
Estudi autònom	60	2,4	2, 7, 8
Lectura de textos recomanats a classe	20	0,8	3, 4

Avaluació

L'avaluació continuada consisteix en 4 apartats:

Prova parcial 1: 30% de la qualificació final.

Prova parcial 2: 30% de la qualificació final.

Un treball de curs que equival al 25%.

Dues lectures de curs: 15%

Plagi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Recuperació

En cas que sigui necessari, es realitzarà una prova de recuperació (examen) per a l'alumnat que no hagi superat les proves d'avaluació continuada en conjunt. Per a participar de la recuperació, cal que les estudiants hagin estat prèviament avaluades com a mínim de 2/3 parts del total de les activitats d'avaluació.

Per participar al procés de recuperació el professor/a pot exigir a l'estudiant haver obtingut una qualificació mínima final, que no pot superar en cap cas el 3,5.

No avaluable

L'estudiant rebrà la qualificació 'No avaluable' sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Avís sobre l'adaptació de les avaluacions al sistema de docència híbrida en cas d'epidèmia

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'alumnat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectures	15	0	0	3, 6, 7
Prova escrita 1	30%	0	0	1, 2, 7, 8
Prova escrita 2	30%	0	0	2, 4, 5, 7, 8
Treball de curs	25%	0	0	3, 4, 6

Bibliografia

Alario Trigueros, María Teresa. *Arte y feminismo*. San Sebastián: Nerea, 2008.

Aliaga, Juan Vicente. *Arte y cuestiones de género*. San Sebastián: Nerea, 2004.

Bornay, Erika. *Las hijas de Lilith*. Madrid: Cátedra, 1990.

Bornay, Erika. *Arte se escribe con M de mujer*. Barcelona: SD Edicions, 2009.

Cao, Marián. *Mulier me fecit: hacia un análisis feminista del arte y su educación*. Madrid: Horas y Horas, 2011.

Colaizzi, G. (ed.), *Feminismo y teoría fílmica*, Valencia, Episteme, 1995.

Cortés, José Miguel. *Políticas del espacio. Arquitectura, género y control social*. Barcelona: Actar, 2013.

Chadwick, Whitney. *Mujer, arte y sociedad*. Barcelona: Destino, 1999.

Delauretis, T., *Alicia ya no. Feminismo, Semiótica, Cine*, Madrid, Cátedra, 1992.

Duby, G. i Perrot, M. (eds.), *Historia de las mujeres*, 5 vols. Madrid, Taurus, 2000.

Faxedas, M.Lluïsa. *Feminisme i història de l'art*. Girona: Universitat de Girona, 2009.

Godoy, Mª Jesús. *La mujer en el arte: una contralectura de la modernidad*. Granada: Universidad de Granada, 2007.

Greer, G., *The obstacle race. The fortunes of women painters and their work*. Londres: Secher & Warburg, 1979.

Kaplan, A. *Las mujeres y el cine. A ambos lados de la cámara*. Madrid: Cátedra, 1998 (1ª edición 1983).

- Kuhn, A. *Cine de mujeres. Feminismo y cine*. Madrid: Cátedra, 1991.
- Mayayo, Patricia. *Historia de mujeres, historias del arte*. Madrid: Cátedra, 2003.
- Nochlin, Linda. *Women, Art and Power and Other Essays*. Londres: Thames and Hudson, 1989.
- Parquer, R.; Pollock, G., *Old Mistresses. Women, Art and Ideology*. Londres: Harper Collins, 1981.
- Pollock, Griselda. *Visión y diferencia. Feminismo, feminidad e historias del arte*. Buenos Aires: Fiordo, 2013 (1ª edición 1988).
- Porqueres, Bea. *Deu segles de creativitat femenina: una altra historia de l'art*. Bellaterra: ICE-UAB, 1995.
- Porqueres, Bea. *Reconstruir una tradició: las artistas en el mundo occidental*. Madrid: Horas y Horas, 1994.
- Sánchez Romero, Margarita. *Arqueología y género*, Granada: Universidad de Granada, 2005.
- Sánchez Márquez, Carles; Ramos Serra, Gemma (eds.), *Dona i artista. La col·lecció del museu de Terrassa*, Terrassa: Ajuntament, 2019.
- Serrano de Haro, Amparo. *Mujeres en el arte*. Barcelona: Plaza & Janés, 2000.

Programari

Si calgués un programari específic s'indicaria oportunament.